

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)
Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ**

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Οι εργαζόμενες γυναίκες σε αντροκρατούμενες θέσεις έχουν μεγάλη διάθεση και ικανότητες, αλλά πληρώνουν βαρύ αντίτιμο στην προσωπική τους ζωή. Ο διχασμός τους ανάμεσα στη σταδιοδρομία και στις συναισθηματικές τους ανάγκες αποτυπώνεται στην ταινία «Δεσποινίς Διευθυντής», στην οποία η πρωταγωνίστρια δυσκολεύεται να συνδυάσει τους δύο διαφορετικούς της ρόλους, αφού το επαγγελματικό της κύρος έρχεται σε αντίθεση με την θηλυκότητά της.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η λογική και νοηματική αλληλουχία ανάμεσα στην δεύτερη και στην τρίτη παράγραφο του Κειμένου 1 επιτυγχάνεται με την επανάληψη του παραδείγματος της ταινίας «Δεσποινίς Διευθυντής». Στο τέλος της δεύτερης παραγράφου διατυπώνεται η φράση «Αυτή η σύγκρουση επαγγέλματος και προσωπικής ζωής δηλώνεται άμεσα με τον οξύμωρο τίτλο της ταινίας «Δεσποινίς Διευθυντής». Στην επόμενη παράγραφο παρατίθενται τα χαρακτηριστικά που συνοδεύουν τις δύο λέξεις του τίτλου της ταινίας (Δεσποινίς, Διευθυντής) και οι αντιφάσεις ανάμεσα στους δύο ρόλους της πρωταγωνίστριας, όπως αποτυπώνονται στην ταινία.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15).

Ενδεικτικά, δύο χωρία στα οποία παρατηρείται στο Κείμενο 1 ασύνδετο σχήμα είναι:

α. «...γυναικεία επαγγέλματα: μοδιστρούλες, κομμώτριες, καφετζούδες, χαρτορίχτρες, δοσατζούδες, θυρωρίνες, μαμές, λαϊκές τραγουδίστριες και πολλές - πολλές υπηρέτριες.»

(1^η παράγραφος)

β. «Εκείνο που τονίζεται είναι ότι όσες εργάζονται έχουν εξαιρετικά προσόντα, εκπληκτικές ικανότητες, είναι συνεπείς, επιμελείς, εργασιόμανείς.» (2^η παράγραφος)

Με το ασύνδετο σχήμα (και σε άλλα χωρία του Κειμένου 1) ο λόγος γίνεται πιο περιγραφικός, γιατί αποδίδονται χαρακτηριστικά ή επαγγελματικές ιδιότητες/επαγγέλματα που χαρακτηρίζουν τις γυναίκες στον ελληνικό κινηματογράφο. Ο/Η αναγνώστης/-τρια κατατοπίζεται με σαφήνεια για τη θέση και τον ρόλο της γυναίκας στον ελληνικό κινηματογράφο. Επίσης, με το ασύνδετο σχήμα επιτυγχάνεται η ανάδειξη των συγκρούσεων που βιώνει η γυναίκα λόγω των στερεοτυπικών αντιλήψεων που παραδοσιακά καλλιεργούνται στην κοινωνία (κύριο θέμα, προβληματισμός του κειμένου). Χαρακτηριστική περίπτωση είναι αυτή της πρώτης παραγράφου, αλλά και στην τρίτη παράγραφο, στην οποία αναπτύσσεται το παράδειγμα μιας συγκεκριμένης ελληνικής ταινίας.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Η Θυρωρός μοιάζει να είναι μια γυναίκα που «καταναλώνει» βιβλία φιλοσοφίας, γεγονός όμως το οποίο κρύβει από το περιβάλλον της, προτιμώντας να προσποιείται ότι είναι «συνηθισμένη», έτσι ώστε να περνά απαρατήρητη. Στο Κείμενο 2 δίνεται η εντύπωση ότι κρύβει την αληθινή προσωπικότητά της, που χαρακτηρίζεται από φιλαναγνωσία, γιατί θεωρεί ότι δεν συνάδει με την προκατάληψη των αστών εργοδοτών της, όπως φαίνεται στα χωρία: «χωρίς καν να του περνάει απ' το μυαλό ότι μπορούσα κάτι να καταλαβαίνω. Τι μπορούν να καταλάβουν οι εργατικές μάζες από το έργο του Μαρξ; Η ανάγνωσή του είναι εξαιρετικά επίπονη, η γλώσσα λόγια, η γραφή δυσνόητη, η θεωρία περίπλοκη. Κι εκείνη τη στιγμή λίγο έλειψε να προδοθώ βλακωδώς», «Επιπλέον μια θυρωρός ... ενδεχόμενο να διαβάξει Μαρξ για την καλλιέργεια του πνεύματός της είναι μια αήθης απρέπεια που κανείς αστός δε διανοείται», «Την καλημέρα μου στη μαμά σας» μουρμουρίζω κλείνοντάς του την πόρτα στα μούτρα και ελπίζοντας ότι η παραφωνία της φράσης μου θα καλυφθεί πλήρως από τη δύναμη χιλιόχρονων προκαταλήψεων».

Ο/Η μαθητής/-τρια εκφράζει την προσωπική του/της τοποθέτηση με αφορμή την αφήγηση. Ενδεικτικά μπορεί να διατυπώσει την έκπληξη που προκαλεί η φιλαγνωσία της θυρωρού, αν και δε συνηθίζεται άτομα με ανάλογη επαγγελματική ιδιότητα να δείχνουν τέτοια διάθεση και φιλομάθεια. Η στάση αυτή προκαλεί θαυμασμό και ανατρέπει στερεοτυπικές

αντιλήψεις που επικρατούν στην κοινωνία συνδέοντας τη μόρφωση με το επάγγελμα και την κοινωνική θέση των ανθρώπων.